

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

De Conversatione Apostolica A Curatoribus Animarum piè & fructosè
instituenda - Complectens vatos & solidos modos juvandi & consolandi
diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas

Lohner, Tobias

Dilingae, 1677

§. 15. Quid post mortem Infirmis facere debeat Operarius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48248](#)

eger ad se redierit. Si neque spes sit rationis ab eo recuperandæ, poterit illum absolvere sub conditione juxta sententiam probabilem, quæ docet, Christianos, qui prius bona vi-
te fuisse comperti sunt, posse in agone absolvi, etiamsi nullum signum dederint, nisi tamen aliquo speciali præcepto praxis hujus sententia ipsi interdicta esset.

IV. Si jam confessus fuisset, qui sic dispositus invenitur, nec tamen sumplisset Sacramentum, petatur ab eo (si usum rationis sufficientem habet) an adhuc alicujus rei conscientia angatur; tum SS. Eucharistia ei conferatur, quæ ei dari potest, etiamsi non esset compos mentis, si absit periculum irreverentia, imò extrema etiam Unctio ei conferri potest, si prius eam vel in specie, vel in genere petierit.

V. Si nullum prorsus indicium rationis appareat, configiat Operarius ad orationem, simûlque etiam domesticos ad eandem pro ægro faciendam, uti & alia opera bona pro ipso offerenda hortetur.

§. XV.

Quid post mortem Infirmi facere debeat
Operarius.

I. Postquam obierit Infimus, mox in genua procidat Operarius, & sequentes ex Rituali Romano preces persolvat, & adstantes, ut itidem pro eo orent, hortetur.

Subvenite Sancti DEI, occurrite Angeli Domini, Suscipientes animam ejus, offerentes eam in conspectu Altissimi. ¶. Suscipiat te Christus qui vocavit te, & in sinum Abrahæ Angeli deducant te. ¶. Suscipientes animam ejus, offerentes eam in conspectu Altissimi. ¶. Requiem æternam dona ei Domine, & lux perpetua luceat ei. Offerentes eam in conspectu Altissimi. Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster. ¶. Et ne nos inducas in tentationem. ¶. Sed libera nos à malo. ¶. Requiem æternam dona ei Domine. ¶. Et lux perpetua luceat ei. ¶. A porta inferi. ¶. Erue Domine

*De Apostolica Egregororum
animam ejus. ¶ Requiescat in pace. ¶ Amen.
¶ Domine exaudi orationem meam. ¶ Et clau-
mor meus ad te veniat. ¶ Dominus vobiscum.
¶ Et cum spiritu tuo,*

Oremus.

Tibi Domine commendamus animam famuli tui
N. ut defunctus saeculo tibi vivat, & quae per fra-
gilitatem humanae conversationis peccata commisit,
tu venia misericordissimae pietatis absterge. Per
Christum Dominum nostrum. Amen.

II. Si domestici magnū ex morte amici mortorē concipiāt,
soletur eos argumentis, quae suprà allata sunt, maximē verō
ostendat, quam multa indicia æger amicus reliquerit, ob quæ
meritò sperari possit, eum esse Sanctorum numero adscriptum.
Præterea verō etiam ostendat, quām parū proficit
lamenta, imò quantum noceant defuncto; quem in finem
proderit narrare historiam de matre, quæ, cùm filium suum
mortuum sine cessatione deploraret, vidit juvenes aliquot
cum ingenti gaudio ad cœlum tendentes, sed filium suum
lento gradu subsequi, qui causam tarditatis roganti matri o-
stendit in toga magnum pondus aquarum, dixitque, has esse
lacrymas matris, à quibus in itinere suo impediretur; ageret
proin, & in Missa potius lacrymas funderet, aliisque pia exer-
citia pro eo offerret; hæc enim melius sibi, quām lacrymas
profutura.

III. Occasionem sumat astantibus revocandi in memo-
riam, vitæ brevitatem, vanitatem mundi, felicitatem bene-
morientium. Hortetur, ut ea media sedulò adhibeant, qui-
bus beata mors obtinetur, qualia sunt frequens usus Sacra-
mentorum, contritionis, memoria mortis, temporis cura di-
ligens. Suadeat etiam, ut ita vitam instituant, sicut in mor-
te eam optarent instituisse.

IV. Ipse quoque Sacerdos memor sit defuncti, & præter
preces S. Ecclesiæ, quas statim post mortem dicere convenit,
alias pro eo orationes offerat, maximè autem in SS. Missæ Sa-
crificio illius memor sit. Tandem ubi digressus fuerit, ex-
aminet se, quomodo in hoc munere se gesserit, & ipse quo-

que se exciter ad religiose vivendum, ut mortem vitæ similem consequi mereatur.

§. XVI.

Quomodo peste grassante Operarius
gerere se debeat.

Noverit obligatum se esse ex justitia, manere apud suos Parochianos, nisi alium sibi substituat; imò etiam teneri, loca infecta adire ad Sacra menta administranda ijs in casibus, in quibus periculum animæ incurru nt Parochiani curæ illius commissi, quales casus ferè sunt sequentes. Primus, si infans natu s esset, qui neminem haberet, à quo baptizari posset; si enim aliis (etiam Laicus tantum) adesset, non deberet se Sacerdos cum damno totius Communitatis in pertum periculum conjicere, sed plurimum auxilio reservare. Secundus est, si peste infectus ita rudi s sit, ut meritò dubitari possit, num contritionem de peccatis perfectam eliciturus sit, tum enim tenetur ad confessionem ægri audiendam, nisi probabile sit, illum (sive quia paulò antè, seu ante paucos dies confessus est, sive quia alias timoratæ conscientiæ fuit) nulli peccato mortali obnoxium esse. Potest tamen in tali casu, si vel plures essent in eodem cubiculo, ut commodè unus sine altero audiri non posset, vel certè pericula contagionis immineret, ægrum absolvere, si unicum peccatum vel mortale, vel veniale expressisset. Terterius est, si æger facultate loquendi destitutus, & de quo dubium esse posset, nun in statu gratiæ sit, confiteri non posset, sed communicare tamen, tum enim tenetur Sacerdos ei SS. Eucharistiam porrigeret, tanquam probabile medium gratiæ in tali casu obtinendæ, in qua administratione non potest SS. Eucharistiam in mensa ponere, ut ipse æger eam assumat, vel in orbe, aut patina illam offerre; sed ordinario modo porrigeret debet. Quartus est, si æger ratione destitutus, & neque confessus, neque SS. Eucharistiæ refectus, probabiliter tamen in statu gratiæ esse crederetur, tum enim juxta Tannerum, Filiutium, Granadum, Dianam, Praespositum teneretur etiam cum vitæ periculo Sacramentum hoc illi administrare (licet Hurtado apud Dianam contrarium sentiat) nisi ex morte sua certum & grave periculum toti Communitati immineret, tunc enim privatum hujus ægri